

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko-dobojskog kantona - Prečišćeni tekst ("Službene novine Zeničko-dobojskog kantona" broj 7/10) na prijedlog Ministarstva za boračka pitanja Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 91. sjednici, održanoj 23.03.2017. godine, donosi

ZAKLJUČAK

I.

Prihvata se Informacija o naknadi troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica u 2016. godini, Ministarstva za boračka pitanja, kao obrađivača.

II.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Broj: 02-_____ /17.

Datum, 23.03.2017. godine

Zenica

PREMIJER

Miralem Galijašević

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za boračka pitanja,

1x a/a.

Bosna i Hercegovina

Federacija Bosna i Hercegovina

Zeničko-dobojski kanton

MINISTARSTVO ZA BORAČKA PITANJA

I N F O R M A C I J A

o naknadi troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica u 2016. godini

Zenica, mart 2017.godine

I Uvod

Zdravstvena zaštita građana, u smislu važećih zakonskih propisa podrazumijeva skup mjera, aktivnosti i postupaka na unapređenju prava na život, očuvanje i poboljšanje zdravlja ljudi, koje poduzima Federacija BiH, kantoni, općine, zdravstvene ustanove, kao i druga pravna lica i građani. Svi subjekti u tom smislu, dužni su osigurati i obezbjediti organizovanje i provođenje zdravstvene zaštite u skladu sa važećim zakonskim propisima.

Posebna je obaveza i dug Kantona i općina u osiguranju kvalitetne zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica koji su odbranili tekovine i cjelovitost države Bosne i Hercegovine, a od kojih su mnogi i sa trajnim oštećenjima organizma i teško narušenog zdravlja.

Zakonom o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO kantona" br. 1/14, u daljem tekstu: Zakon), osigurana je realizacija prava, odnosno uređeni su uvjeti, način i postupak ostvarivanja prava, kao i druga pitanja od značaja za branioce i članove njihovih porodica koji imaju prebivalište na području ZE-DO kantona, kao i povratnike u RS koji ostvaruju osnovna prava iz branilačko-invalidske zaštite u općinama Kantona ili koji su na evidenciji nadležnog organa za vojne evidencije u općinama Kantona.

Članom 6. Zakona utvrđen je prošireni obim prava iz oblasti zdravstvene zaštite, koji uz pravo na zdravstvenu zaštitu za lica koja nisu zdravstveno osigurana i ukoliko to pravo ne mogu ostvariti po drugom osnovu, podrazumijeva i pravo na nabavku ortopedskih i drugih pomagala i njihovu opravku, te osiguranje potrebnih lijekova i pomoći u liječenju, kao i sanitetskog materijala za liječenje rana i povreda, posljedično vezanih za učešće u ratu. Skupština ZE-DO kantona posebnim propisom utvrdila je ova prava i to donošenjem podzakonskog akta - Odluke o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica.

Predmet ove informacije se odnosi na Poglavlje III. Liječenje i nabavka lijekova Odluke kojom se utvrđuje način i postupak ostvarivanja prava na liječenje i nabavku lijekova branilaca i članova njihovih porodica, odnosno ostvarivanje prava na jednokratnu novčanu pomoć u svrhu:

- a) naknade troškova specijalističkih pregleda, nabavke lijekova i sanitetskog materijala za potrebe ratnih vojnih invalida, a u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu;
- b) liječenja i nabavke lijekova za potrebe lica iz člana 2. i 4. Odluke i članove njihovih porodica. Ostvarivanje prava vrši se u okviru nadležnosti Ministarstva za boračka pitanja Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).

II Normativna regulativa

Ustavom Federacije BiH propisano je donošenje propisa o ostvarivanju prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica u nadležnosti Federacije i Kantona.

Prava iz oblasti zdravstvene zaštite branilaca i članova njihovih porodica regulisani su slijedećim federalnim i kantonalnim propisima:

- Poglavlje I. Zdravstvena zaštita, član 6. ostvarivanje prava- stav 1., 2. i 3. Zakona o dopunskim pravima branilaca i članova njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO kantona br. 1/14");
- Odluka o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica ("Sl. novine ZE-DO" br: 4/15);
- Programom utroška sredstava Budžeta Zeničko-dobojskog kantona za 2016. godinu planiranih u poziciji Ministarstva za boračka pitanja usvojenog Zaključkom Vlade broj: 02-14-5421/16. od 04.03.2016.godine (u daljem tekstu: Program utroška), na razdjelu 24, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614200- "Tekući transferi

pojedincima" subanalitika-OAD 214 "Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" za navedenu svrhu planirana su sredstva u ukupnom iznosu od 700.000,00 KM. Odlukom o preraspodjeli sredstava broj: 07/03-01/14-15004-2/16. od 22.07.2016. godine Ministarstva finansija ZDK planirana sredstva uvećana su za 200.000,00 KM, tako da su na navedenoj poziciji "Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" u 2016. godini bila raspoloživa sredstva u ukupnom iznosu od 900.000,00 KM (devetstotinatihiljada konvertibilnih maraka).

III Realizacija prava u 2016. godini-naknada troškova liječenja i nabavke lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica

Odlukom o proširenom obimu prava iz oblasti zdravstvene zaštite za branioce i članove njihovih porodica kao podzakonskim aktom, kojom je kao prošireni obim prava iz oblasti zdravstvene zaštite Poglavljem III utvrđeno i pravo na liječenje i nabavku lijekova, su utvrđeni uvjeti, način i postupak ostvarivanja istog.

Ova informacija sadrži podatke o dodjeljenim budžetskim sredstvima sa transfera Ministarstva u svrhu liječenja i nabavke lijekova za branioce i članove njihovih porodica od 01.01. do 31.12.2016.godine.

Sadržina prava –liječenje i nabavka lijekova

Branioци i članovi njihovih porodica u skladu sa uvjetima, načinom i po postupku utvrđenom Odlukom ostvaruju pravo na novčanu pomoć u svrhu:

- a) naknade troškova specijalističkih pregleda, nabavke lijekova i sanitetskog materijala za potrebe ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu;
- b) liječenje i nabavka lijekova za potrebe branilaca i članova njihovih porodica- korisnici prava iz člana 2. i 4. Odluke i članova njihovih porodica.

Članom 26. Odluke definisani su posebni uslovi za ostvarivanje prava koji podnosioci zahtjeva moraju da ispune i to:

- a) da imaju prebivalište na području Kantona u trajanju od najmanje 24 mjeseca (osim povratnika u Republiku Srpsku);
- b) da postoje evidentirani troškovi liječenja i kupovine ordiniranih lijekova koji nisu na esencijalnoj listi;
- c) da u toku tekuće godine nisu primili ovaj vid pomoći za liječenje istog oboljenja.

Naglašavamo da se posljednji uslov izuzima u smislu podnošenja zahtjeva od strane ratnih vojnih invalida koji traže novčanu pomoć za obavljene specijalističke preglede i nabavku lijekova i sanitetskog materijala, a sve u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu. Također izuzetak od ovog uslova se odnosi i u slučajevima apliciranja zahtjeva za naknadu troškova liječenja teških oboljenja kao što su turbekuloza, maligna oboljenja, endemska nefropatija, hiruške intervencije na srcu i mozgu, degenerativnih oboljenja centralnog nervnog sistema, infarkta (srčani i moždani), oboljenja mišićnog sistema, paralize i drugih teških oboljenja. Dešavalo se da podnosilac zahtjeva na početku godine aplicira za pomoć u liječenju srčanog oboljenja ili operativnog zahvata na nekom organu, a u drugoj polovini godine dobije karcinogeno oboljenje koje se liječi operativno i kemo, radio, ili nekom drugom vrstom terapije za koju je neophodno jačati imunitet organizma, a isto nastaje pojačanom i specifičnom ishranom, te raznim vrstama biljnih lijekova i čajeva. Takođe izuzetak su slučajevi kada podnosilac zahtjeva dobije sredstva za pomoć u liječenju za jednog člana, a u toku godine u porodici oboli on ili neki drugi član od teškog oboljenja.

Članom 24. Odluke definisano je da se pod troškovima liječenja podrazumijevaju i troškovi prevoza veći od 50,00 KM ostvareni u jednom mjesecu, pri čemu se visina novčane pomoći cijeni kroz broj odlazaka u zdravstvenu ustanovu u određenom vremenskom periodu.

Korisnici prava i podnošenje zahtjeva

Korisnici prava utvrđeni su članom 2. i 4. Odluke, a to su: dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja; ratni vojni invalidi; demobilizirani branioци koji su u periodu od 06.04.1992. do 23.12.1995. godine u sastavu Oružanih snaga proveli najmanje 24 mjeseca, odnosno 12 mjeseci, ukoliko su u OS pristupili kao maloljetno lice ili neposredno po punoljetstvu; članovi porodice šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca, umrlih ratnih vojnih invalida; članovi uže porodice poginulih, umrlih ili nestalih dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja i umrlih demobiliziranih branilaca, a posebni korisnici prava utvrđeni su članom 4. Odluke i to: djeca šehida, poginulih, umrlih, nestalih branilaca, kojim je prestalo pravo na porodičnu invalidninu do navršene 35. godine života; djeca poginulih, umrlih ili nestalih dobitnika ratnog priznanja ili odlikovanja kojim je prestalo pravo na mjesečni novčani dodatak i djeca umrlih ratnih vojnih invalida koja nisu korisnici prava na porodičnu invalidninu do navršene 30.godine života; djeca umrlih demobiliziranih branilaca koji su u redovima Oružanih snaga proveli najmanje dvije godine i koja su sa istim živjela u zajedničkom domaćinstvu ili su ih isti izdržavali najmanje posljednju godinu dana prije smrti, do navršene 30.godine života; udovice umrlih demobiliziranih branilaca koji su u redovima Oružanih snaga proveli najmanje dvije godine i koje su sa istim živjele u braku najmanje dvije posljednje godine dana prije smrti, pod uvjetom da nemaju druge prihode i da nisu stupile u brak ili vanbračnu zajednicu i roditelji umrlih ratnih vojnih invalida ili demobiliziranih branilaca koji su u redovima Oružanih snaga proveli najmanje dvije godine, ukoliko su ih isti izdržavali posljednju godinu dana prije smrti.

Pojmovi i definicije iz Odluke upotrebljeni su u skladu sa odredbama važećih federalnih propisa, te Zakona Kantona.

Podnošenje zahtjeva

Zahtjev za ostvarivanje prava ratnih vojnih invalida, kao i ostalih kategorija utvrđenih Odlukom podnose se nadležnoj službi za poslove branilačko-invalidske zaštite općine u kojoj podnosilac zahtjeva ima prebivalište zajedno sa nalazom nadležne zdravstvene ustanove, odnosno ljekara specijaliste i drugim dokazima iz kojih je vidljiva opravdanost zahtjeva, na obrascu kojeg je propisalo Ministarstvo i uz kojeg se obavezno prilaže i dokaz o statusu branioca i člana njegove porodice, fotokopija lične karte, dokaz o prebivalištu, kućna lista, te dokaz o prihodima članova domaćinstva.

Postupak po zahtjevu

U postupku po zahtjevu općinska služba u kojoj je podnesen zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu pomoć po ovoj Odluci dužna je u roku od sedam dana od dana podnošenja zahtjeva utvrditi kompletnost podnesene dokumentacije i zahtjevati otklanjanje uočenih nedostataka i eventualnu dopunu dokumentacije, a u slučaju potrebe izvršiti neposredan uviđaj u stvarima iz zahtjeva, sačiniti izvještaj o socijalno-ekonomskoj situaciji podnosioca zahtjeva, te obrazložen prijedlog o visini novčane pomoći ili odbijanju zahtjeva sa kompletnom dokumentacijom dostaviti Ministarstvu na dalje rješavanje.

Članom 32. stav 1. Odluke utvrđeno je da u postupku po zahtjevu općinska služba donosi rješenje o odobravanju pomoći ili odbijanju zahtjeva, a članom 32. stav 2. Odluke da o žalbi na rješenje prvostepenog organa rješava Ministarstvo, kao drugostepeni organ.

Odobranje sredstava, odbijanje zahtjeva

Odobranje novčanih sredstava u svrhu liječenja i nabavke lijekova za branioce i članove njihovih porodica u 2016.godini vršeno je na način i postupak utvrđen Odlukom. Članom 31. stav 3. Odluke, na osnovu prijedloga Komisije Ministarstva o dodjeli sredstava po podnesenim zahtjevima u pojedinačnim iznosima koji ne prelaze iznos od 2.000,00 KM odlučuje ministar Ministarstva, koji istovremeno utvrđuje dinamiku isplate, a članom 31. stav 4. Odluke utvrđeno je da na obrazložen prijedlog ministra zaključak o dodjeli sredstava u iznosu većem od 2.000,00 KM donosi Vlada Kantona. U 2016. godini donesen je jedan zaključak Vlade Kantona kojim su odobrena sredstva u iznosu od 6.000,00 KM za 50% RVI iz Žepča u svrhu djelimičnog finansiranja troškova liječenja –

nabavke i kupovine PROTECTA ICD-a. Odlukom je regulisano i odobravanje novčane pomoći do 200,00 KM od strane nadležne općinske službe, koja na osnovu priložene dokumentacije i drugih dokaza iz kojih se mogu utvrditi troškovi liječenja i kupovina lijekova donosi rješenje o odobravanju novčane pomoći do 200,00 KM ili odbijanju zahtjeva. Na iniciranje Ministarstva da nadležne službe grada-općine rješavaju zahtjeve u skladu člana 29. stav (1) Odluke u izvještajnoj godini dostavljeno i realizovano je 503 rješenja sa ukupno isplaćenim sredstvima u iznosu od 87.200 KM što je za 310 zahtjeva više u odnosu na 2015.godinu kada su dostavljena 193 rješenja i isplaćeno 33.700 KM.

Odredbom člana 27. Odluke definisani su slučajevi odbijanja zahtjeva, prema kojem se novčana pomoć neće odobriti:

- a) ukoliko se vrši kupovina lijekova po ekonomskoj cijeni, a takvi lijekovi se nalaze na esencijalnoj listi ili lijekova za koje postoji zamjena istog generičkog sastava, a nalaze se na esencijalnoj listi;
- b) ukoliko su zdravstvene usluge plaćene, a isto je moglo biti obavljeno na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja (izuzev slučajeva liječenja ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povreda posljedično vezanih za učešće u ratu);
- c) za obavljanje stomatoloških usluga, izuzev ako su iste posljedica ranjavanja;
- d) u slučaju neusaglašene medicinske dokumentacije i računa za lijekove.

U skladu člana 30. stav. 2. Odluke ministar Ministarstva posebnim rješenjem za svaku budžetsku godinu imenuje tročlanu komisiju Ministarstva koja razmatra podnesene zahtjeve. Odlukom je utvrđena i mogućnost da Komisija u svom radu vrši provjeru podnesene dokumentacije, traži dopunu iste, te u posebnim slučajevima traži i stručno mišljenje Ministarstva zdravlja, Zavoda zdravstvenog osiguranja ili druge institucije u vezi sa odgovarajućim liječenjem. U 2016.-oj godini u rješavanju 11 zahtjeva tražena je dopuna. Svi takvi zahtjevi su prilikom sumiranja stanja za proteklu budžetsku godinu objedinjeni i prikazani zajedno.

IV Tabela prikaz podnesenih zahtjeva u 2016.godini

Sistemsom analizom podnesenih zahtjeva kao i utroška sredstava u 2016. godini, sa transfera Ministarstva za navedenu namjenu, subanalitika-OAD 214 " Pomoć za liječenje i nabavku lijekova" utvrđeno je:

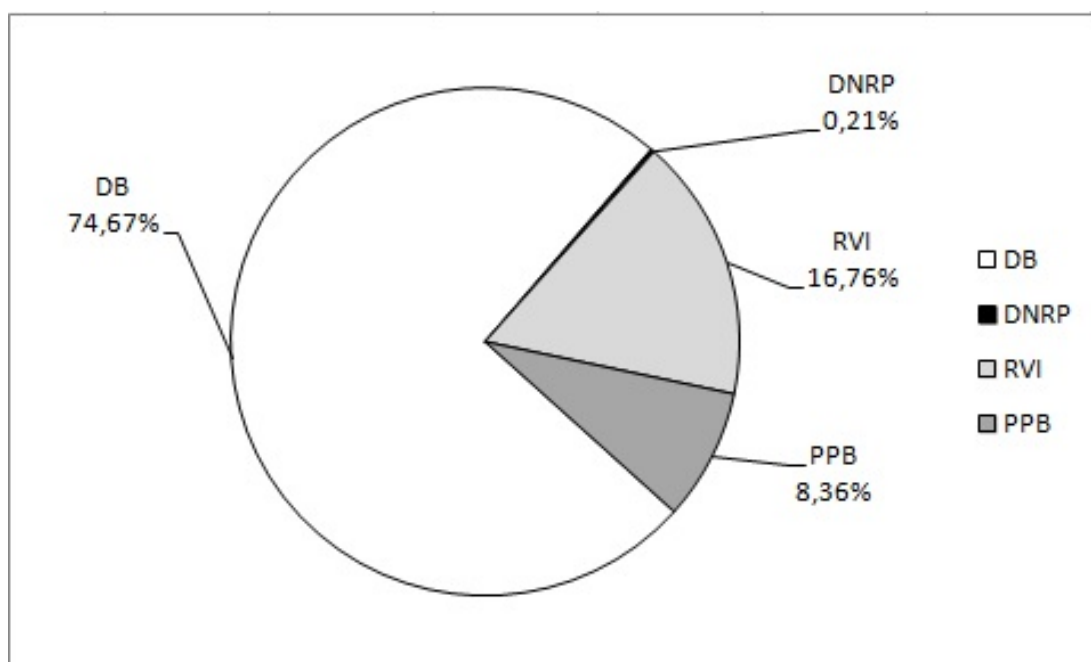
- U budžetskoj 2016. godini podneseno je i obrađeno ukupno 2520 zahtjeva, od čega su odobrena novčana sredstva za 2369 korisnika, a 151 podneseni zahtjev je odbijen ili vraćen na dopunu. Iz razloga nezadovoljstva na visinu odobrenih sredstava ili odbijanje zahtjeva uložena je 81 žalba od kojih se 26 u zakonom propisanoj proceduri i uvažilo.
- Prema strukturnoj analizi korisnika prava, odnosno lica iz člana 2. i 4. Odluke, koja su ostvarila pravo na ovaj vid pomoći u 2016.godini od 2369 odobrenih zahtjeva, su slijedeće kategorije:
 - Demobilizirani branioци i članovi njihovih porodica, članovi porodica umrlih DB- **1769 korisnika;**
 - Dobitnici ratnih priznanja ili odlikovanja i članovi uže porodice poginulih, umrlih ili nestalih DRP ili odlikovanja – **5 korisnika;**
 - Ratni vojni invalidi i članovi porodice umrlih ratnih vojnih invalida- **397 korisnika;**
 - Članovi porodice šehida, poginulih, umrlih i nestalih branilaca- **198 korisnika.**

Struktura korisnika odobrenih sredstava po općinama Kantona i kategorijama data je u tabeli i dijagramu u nastavku:

Tabela1. – Struktura korisnika odobrenih sredstava po općinama Kantona

Općina	populacija				Ukupno:
	DB	PPB	RVI	DNRP	
Breza	45	7	12	1	65
Doboj Jug	51	6	8		65
Kakanj	109	14	29	1	153
Maglaj	213	17	32		262
Olovo	69	6	14		89
Tešanj	246	22	23	1	292
Usora	13		2		15
Vareš	40	6	11		57
Visoko	180	28	51		259
Zavidovići	227	28	61		316
Zenica	432	55	115	2	604
Žepče	144	9	39		192
Ukupno:	1769	198	397	5	2369

Dijagram 1. –Raspodjela sredstava po kategorijama korisnika

Naglašavamo da su svi zaprimljeni zahtjevi, od strane Ministarstva za boračka pitanja, obrađeni i svi su u zakonom propisanom postupku realizirani donošenjem rješenja o odobravanju ili odbijanju zahtjeva, uplatom sredstava, pravdanjem odobrenih sredstava i arhiviranjem spisa.

V Tabelarni pregled utroška sredstava

Sa pozicije Ministarstva za navedenu namjenu u 2016. godini iz Budžeta ZE-DO kantona utrošena su novčana sredstva u ukupnom iznosu od 899,950 KM.

Struktura odobrenih sredstava po općinama Kantona i kategorijama u tabeli u nastavku:

Tabela 2. - Struktura odobrenih sredstava po općinama Kantona i kategorijama

općina / populacija		DB	PPB	RVI	DNRPZ	Ukupno:
Breza	korisnika	45	7	12	1	65
	sredstava	18.550,00	2.600,00	5.900,00	400,00	27.450,00
Doboj Jug	korisnika	51	6	8		65
	sredstava	23.700,00	1.150,00	3.450,00		28.300,00
Kakanj	korisnika	109	14	29	1	153
	sredstava	48.850,00	4.000,00	12.150,00	600,00	65.600,00
Maglaj	korisnika	213	17	32		262
	sredstava	63.400,00	3.500,00	9.800,00		76.700,00
Olovo	korisnika	69	6	14		89
	sredstava	31.900,00	2.450,00	6.150,00		40.500,00
Tešanj	korisnika	246	22	23	1	292
	sredstava	84.850,00	9.100,00	8.900,00	2.000,00	104.800,00
Usora	korisnika	13		2		15
	sredstava	9.800,00		1.150,00		10.950,00
Vareš	korisnika	40	6	11		57
	sredstava	22.050,00	3.800,00	5.650,00		31.500,00
Visoko	korisnika	180	28	51		259
	sredstava	66.350,00	7.300,00	18.450,00		92.100,00
Zavidovići	korisnika	227	28	61		316
	sredstava	81.250,00	7.500,00	24.400,00		113.150,00
Zenica	korisnika	432	55	115	2	604
	sredstava	155.450,00	20.500,00	42.450,00	900,00	219.300,00
Žepče	korisnika	144	9	39		192
	sredstava	60.500,00	4.100,00	24.950,00		89.550,00
ZDK	korisnika	1.769	198	397	5	2.369
	sredstava	666.650,00	66.000,00	163.400,00	3.900,00	899.950,00

Analizom i sumiranjem obrađenih zahtjeva, utrošenih sredstava namjenjenih za potrebe liječenja i nabavke lijekova za braniocce i članove njihovih porodica u 2016. godini, može se konstatovati:

- da je utrošak sredstava u iznosu od 99,99%,
- da je prijem zahtjeva započeo početkom januara 2016. godine, da je bio konstantan i ravnomjeran,
- da je komisija zasjedala svaki četvrti ili peti dan i da je održala 81 sjednicu na kojoj je u prosjeku razmatrala po 31 predmet i jednu žalbu.
- da je iznos odobrenih sredstava po općinama Kantona pratio okvirnu raspodjelu sredstava utvrđenu Programom utroška sredstava do polovine decembra mjeseca i isti je bio uslovljen brojem i kvalitetom obrađenih zahtjeva od strane nadležnih općinskih službi, kao i prirodom, vrstom i težinom bolesti, te visinom potrebnih sredstava u svrhu liječenja i nabavke lijekova.

Od polovine decembra obrađivali su se svi zaprimljeni predmeti bez obzira iz koje općine su dostavljeni, čak je traženo da se dostave i zaprimljeni predmeti i iz općina koje su prestale dostavljati zahtjeve korisnika, po obavijesti Ministarstva, jer su sredstva tih općina već bila utrošena.

U izvještajnoj godini bila je redovna uplata uknjiženih sredstava što je drastično smanjilo broj dolazaka korisnika i telefonskih poziva po pitanju uplate odobrenih sredstava po pravosnažnim rješenjima, a sve navedeno omogućilo je učinkovitiji rad uposlenih Ministarstva.

VI Zaključna razmatranja

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, te komparativnim sagledavanjem informacija datih u ranijim godinama, može se zaključiti da se generalno svake godine povećava broj podnešenih zahtjeva za naknadu troškova liječenja i nabavke lijekova. Tako je u 2016. godini podnešeno i obrađeno 539 zahtjeva više nego predhodne godine, a sve navedeno proizilazi iz same činjenice da se radi o korisnicima kojima se iz godine u godinu narušava zdravstveno stanje, te činjenici da je ekonomsko stanje društva jako loše. Uvidom u dostavljene predmete kao i priloženu dokumentaciju moglo se zaključiti da većina aplikanta živi u jako teškoj socijalno- ekonomskoj situaciji, bez osnovnih sredstava za život, te uzimajući u obzir i segment da su isti izloženi i troškovima liječenja to dodatno narušava kvalitetu života istih. Navedeno se potvrđuje činjenicom da je veliki dio istih i korisnik vanredne novčane pomoći.

Obradom zaprimljenih predmeta ustanovilo se da je povećan broj teških oboljenja kao što su maligna oboljenja, oboljenja centralnog nervnog sistema, hirurške intervencije na srcu i mozgu, infarkt-srčani i moždani, oboljenja mišićnog sistema i druga teška oboljenja, koja pored propisanih i skupih terapija iziskuju i poseban režim ishrane. Treba naglasiti da u slučaju ovih oboljenja, propisani ordinirajući lijekovi od strane ljekara specijalista, vrlo često se refundiraju u minimalnim iznosima ili se uopšte ne refundiraju od strane Zavoda zdravstvenog osiguranja ZDK. Upravo u takvim slučajevima Ministarstvo pokušava našim korisnicima omogućiti sufinansiranje u nabavljanju takvih lijekova ili obavljanju lječničkih pretraga. Pozitivna je činjenica da je u 2016.godini ZZO ZDK refundirao sredstva u iznosu od 700 KM za plaćanje urađenog PET/CT u KC Sarajevo. Ministarstvo je u takvim slučajevima refundiralo drugi dio troškova za obavljanje ovih usluga u javnim/privatnim zdravstvenim ustanovama, a po uputnici i preporuci nadležnih ljekara specijalista. U izvještajnoj godini bila su 174 zahtjeva sa novootkrivenim karcinomom i takvim korisnicima je odobravana pomoć u iznosu od 1.000 KM. Za 12 korisnika je odobrena pomoć u iznosu od 2.0000 KM i za 10 korisnika sredstva u iznosu od 1.500 KM, a odobravanje ove visine novčanih sredstava uslovljeno je liječenjem van države BiH, van Kantona ili se u porodici nalaze dva i više člana oboljela od nekog teškog oboljenja. Moramo pomenuti da teška oboljenja dovode i do povećanja procenta smrtnosti naših korisnika za cca 13%. Tako su u 2015. godini umrla 643 korisnika, a 2016.godine 722 korisnika.

Pored toga, evidentno je i povećanje broja zahtjeva branilaca i članova njihovih porodica kojima je potrebno liječenje u zdravstvenim ustanovama van Kantona i van Bosne i Hercegovine, a prema preporukama i nalazima ljekara specijalista, odnosno konzilija kliničkih centara da takvo liječenje nije moguće obaviti u BiH što iziskuje dodatne troškove. Posebno treba naglasiti ekspanziju liječenja, odnosno operativnih zahvata, a nakon toga i kontrolnih pregleda u privatnim očnim zdravstvenim ustanovama susjednih država, u Beogradu i Zagrebu. U velikom broju slučajeva radi se o djeci pripadnika branilačke populacije. Bez obzira na potvrde konzilija ljekara o nemogućnosti liječenja u našim klinikama ZZO Kantona ne snosi troškove te vrste liječenja i operativnih zahvata.

Takođe naglašavamo da je primjetno sve veći broj zahtjeva pripadnika naše kategorije sa utvrđenom dijagnozom raznih oblika psihoza, psihotičnih stanja, PTSP-ija sa uzročno-posljedičnom vezom učešća u ratu, kojima je neophodna pomoć psihijataru i psihologa, kao i oboljenja ratnih vojnih invalida u cilju liječenja rana i povreda, također posljedično vezanih za učešće u ratu, na što je potrebno obratiti posebnu pažnju prilikom pružanja usluga u okviru redovne zdravstvene zaštite uz odgovarajući tretman i terapiju, uz prijedlog bez participacije od strane korisnika.

Imajući u vidu navedeno, nesporno se može zaključiti da sredstva namjenjena za realizaciju ovog vida dopunskog prava treba da budu veća i prioritet i ubuduće, posebno kada je u pitanju prioritet prilikom uplate odobrenih sredstava, kako bi i na ovaj način doprinijeli unapređenju, očuvanju i poboljšanju evidentno narušenog zdravlja branilaca i članova njihovih porodica, spasili život, pomogli u liječenju i nabavci lijekova, posebno za teška i neizlječiva oboljenja kojih je sve više.

MINISTAR

Fahrudin Čolaković